

Número 38 - 21 de Febrer de 2007

Barcelona // Un grapat de veïns planten cara al Patronat i al silenci mediàtic Cinc famílies de Bon Pastor es neguen a deixar les ‘Cases Barates’ Stefano Portelli
/redaccio@setmanaridirecta.info/

“Hi havia una vegada, un poblet anomenat Bon Pastor. Aquest poblet estava situat dins de Barcelona. Moltes de les persones que vivien en aquest poblet hi havien nascut”. El conte El ogre de la remodelació, me’l van passar en un paper escrit a mà el José i l’Aurora Capdevila, un dels cinc nuclis familiars que no volen deixar les cases barates. “Totes vivien en harmonia i molt felices, amb els seus fills, pares, germans i amics. Però, un dia, va arribar l’Ogre de la Remodelació. Amb els seus camions de sorra, asfalt i formigó va acabar amb el poble. La remodelació va dividir els veïns i, els pocs que no van acceptar l’engany de la remodelació, es van trobar sols, rebutjats per les persones amb qui havien conviscut tota una vida. L’Ogre va aconseguir enganyar la majoria. Només es van poder salvar aquestes poques persones que sabien la mentida i la manipulació de l’Ogre, però van poder fer ben poc per salvar els seus veïns. Ogre de la Remodelació, algun dia tots et maleiran”. Aquestes famílies continuen vivint a la zona de cases barates que ja està a punt de ser enderrocada; intenten comunicar-se amb el món exterior, però no ho tenen fàcil. Estan començant a utilitzar l’ordinador, alguns fins i tot han après a publicar a Indymedia; necessiten explicar la seva situació, els enganys, abusos i mobbing que estan rebent per part del Patronat i de l’Ajuntament, i el boicot que els fan els veïns que ja han firmat. Però, els periodistes que baixen al barri, els fan fotos i entrevistes, i després no treuen res, o només articles que descriuen l’entusiasme generalitzat per la remodelació. A la premsa, no diuen que –des de fa un mes– aquestes famílies, que han portat el Patronat a judici, estan convivint amb les runes, les rates i les infiltracions d’aigua provocades pels enderrocs de les cases que han quedat buides. No surt a la premsa perquè contrastaria amb la visió oficial de la remodelació, reflectida pels mitjans: “El Bon Pastor un barri amb futur; De cases barates a flamants pisos; La remodelació, un tren que no podem perdre”. Segons el Patronat Municipal de l’Habitatge, propietari dels terrenys, “el procés de remodelació [...] comporta una millora urbana i social molt significativa i manté els elements que han fet del Bon Pastor un barri molt solidari: per tant, ell (Eugeni Forradellas, president del PMH) se sent molt orgullós d’ haver pogut contribuir a construir una determinada Barcelona” (2003).

Propaganda i falses necessitats La remodelació del Bon Pastor, o sigui, l’enderroc integral d’un barri que no té iguals a la ciutat, s’està podent executar, sobretot, gràcies a una sèrie d’estratègies comunicatives que s’aprofiten de la poca familiaritat amb el discurs oficial que tenen els seus habitants. El Patronat, amb l’Associació de Veïns, va aconseguir convèncer molts dels habitants que el seu estil de vida havia quedat obsolet i que necessitaven pisos de propietat: “no barraques”. Del fet que la majoria de les cases barates hagi rebut un manteniment constant i que, avui dia, “de barraques, no en tinguin res”, els periòdics no en fan ressò. La distància entre aquest barri i la resta de la ciutat és un dels elements que afavoreix que els abusos i enganys que s’hi cometen no es filtrin dins del monòlit dels mitjans de comunicació de massa. De tant parlar d’integrar els novinguts, sovint, ens oblidem que els immigrants de principis de segle encara estan exclosos, si no del món del treball, sí del món del discurs i de les decisions; també de les que afecten les seves vides. El tipus d’exclusió que pateixen es basa en el fet que, després d’una vida de no rebre res de les institucions, ara, la possibilitat de rebre unes molles els fa contents, com si aquestes engrunes fossin d’or, i la por de no rebre’n, o de quedar-se sense res, fos més gran que l’orgull personal.

Resignació i resistència La resignació era el sentiment dominant al barri, ja el 2004, quan amb la Plataforma Veïnal contra l’Especulació vam entrevistar cent famílies de la primera fase. Per resignació i per por, molta gent va votar que sí a la remodelació, tot i que haurien preferit continuar vivint a les seves cases barates. “Si dic que sí, les tiren a terra, si dic que no, les tiren igualment... el Patronat és qui mana! Nosaltres no hi pintem res”. Ara només resisteixen cinc famílies però, fa dos anys, eren molts els que volien una altra cosa. Una dona de vuitanta-quatre anys, gairebé cega, ens va dir: “Que ens les arreglin, però que no ens les enderroquin. Hem estat abandonats; ens han cobrat el que han volgut i, després, no volen res més que robar-nos. Robar-nos la dignitat i robar-nos-ho tot; perquè són uns lladres. Jo, aquí, m’hi he gastat dos milions de pessetes i araestic veient com una persona me la vol enderrocar? No sé què volen de nosaltres: que agafem una metralladora i els matem? Això és el que voldrien!”. Aquesta dona ara té vuitanta-sis anys i viu dalt d’un dels nous blocs de pisos; la seva casa barata, vuitanta metres quadrats amb jardí, està tapiada i destrossada per dins, esperant per ser enderrocada.

Tàctiques de la remodelació al Bon Pastor

Les 784 cases barates del barri de Bon Pastor, aparellades i de planta baixa, van ser edificades l’any 1929 tocant al riu Besòs (la zona amb el preu del sòl més baix de l’àrea metropolitana) i gestionades com a lloguers protegits pel Patronat Municipal de l’Habitatge. Però, ara, amb la proximitat de la Maquinista, el Metro i la futura estació de la Sagrera, els terrenys d’aquesta part del districte de Sant Andreu han adquirit valor i unes constructores (ACS-Dragados sobretot) han pressionat el Patronat perquè permeti edificar intensivament. Com que és una institució pública, el Patronat necessita justificar la seva actuació davant dels afectats. Aquí és on entra l’Associació de Veïns. L’acord econòmic que es va firmar l’any 2003 preveia que el barri –col·lectivament– renunciés a tota indemnització (la que tocava als que tenien contractes antics), a canvi de poder accedir a la compra de pisos nous (als quals només accedirien les famílies més joves). Els veïns més ancians del barri –perjudicats tant econòmicament com moralment– van organitzar-se en contra de l’Associació de Veïns i van formar l’associació cultural Avis del Barri, que va posar dos contenciosos, set denúncies penals i una querrela criminal contra l’AVV. Ara que la primera part dels veïns ja s’ha traslladat, la seva lluita s’ajunta amb la de les cinc famílies que no accepten les condicions del Patronat, i que també han

interposat un altre contenciós administratiu, encara pendent de resolució.